

5^Η ΕΝΟΤΗΤΑ (Ρήματα - θεωρία)

ΣΥΖΥΓΙΑ: (ταξινομήση σύμφωνα με την κατάληξη τους)

- 1) Α' ΣΥΖΥΓΙΑ = ανήκουν τα ρήματα που έχουν κατάληξη -ω, π.χ. γράφω.
- 2) Β' ΣΥΖΥΓΙΑ = ανήκουν τα ρήματα που έχουν κατάληξη -ώ, π.χ. αγαπώ.

ΦΩΝΗ:

- 1) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ (ρήματα με κατάληξη σε -ω, -ώ)
- 2) ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ (ρήματα με κατάληξη σε -ομαι)

ΔΙΑΘΕΣΗ: Η ιδιότητα που έχει το ρήμα να δείχνει κάθε φορά αν ενεργεί το υποκείμενο ή αν παθαίνει κάτι ή αν βρίσκεται σε κάποια κατάσταση.

- 1) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ Διάθεση: Το υποκείμενο κάνει κάτι, π.χ. τρέχει.
- 2) ΠΑΘΗΤΙΚΗ Διάθεση: Το υποκείμενο παθαίνει κάτι, π.χ. τραυματίζομαι, χτυπώ.
- 3) ΜΕΣΗ Διάθεση: Το υποκείμενο κάνει κάτι και ταυτόχρονα δέχεται το αποτέλεσμα της ενέργειας αυτής, π.χ. χτενίζομαι.
- 4) ΟΥΔΕΤΕΡΗ Διάθεση: Το υποκείμενο βρίσκεται απλά σε μια κατάσταση, ούτε ενεργεί, ούτε παθαίνει, ούτε δέχεται το αποτέλεσμα μιας ενέργειας, π.χ. κάθομαι, κοιμάμαι

ΟΙ ΧΡΟΝΟΙ:

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ – ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ:

- 1) Παρατατικός π.χ. φώναζα
- 2) Αόριστος π.χ. φώναξα
- 3) Υπερσυντέλικος π.χ. είχα φωνάξει
- 4) Παρακείμενος π.χ. έχω φωνάξει

ΠΑΡΟΝΤΕΣ ΧΡΟΝΟΙ:

- 1) Ενεστώτας π.χ. φωνάζω

- 2) Παρακείμενος π.χ. έχω φωνάξει

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ:

- 1) Εξακολουθητικός μέλλοντας, π.χ. θα στέκομαι
- 2) Συνοπτικός μέλλοντας, π.χ. θα μιλήσω
- 3) Συντελεσμένος μέλλοντας, π.χ. θα έχω φωνάξει

ΣΥΝΔΕΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ: Τα ρήματα που συνδέουν το υποκείμενο με το κατηγορούμενο.

Εκτός από το ρήμα είμαι συνδετικά ρήματα είναι και όσα έχουν παρόμοια σημασία: φαίνομαι, μοιάζω, παραμένω, θεωρούμαι, διορίζομαι, εκλέγομαι, γεννιέμαι, λέγομαι, μένω, βρίσκομαι, ζω, πεθαίνω, λογαριάζομαι.

Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΙΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ (Αόριστο και Παρατατικό): χρησιμοποιούμε όταν στην αφήγηση εξιστορούμε γεγονότα που συνέβησαν στο παρελθόν.

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ ή ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ: χρησιμοποιούμε για να γίνει η αφήγηση πιο ζωντανή και να έρθουν τα γεγονότα πιο κοντά στη χρονική στιγμή της αφήγησης.

ΠΟΙΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Ο Παρατατικός κι ο Αόριστος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το ίδιο γεγονός, αλλά εκφράζουν κάτι διαφορετικό: τη διάρκεια της ενέργειας ή απλά την αναφορά της:

π.χ. χθες διάβαζα όλη τη μέρα (διάρκεια)- χθες διάβασα όλη την ημέρα (αναφορά της ενέργειας)

δες πίνακα σελ. 91 του βιβλίου

ΧΡΟΝΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ: δες πίνακα σελ. 91 του βιβλίου